

Všudybylka s Rakušankou v Kořenově

Název emise: Svět na kolejích I

Den vydání: 7. 6. 2017

Hodnota: 128 Kč (známkový sešitek 4x 2 ks samolepicích písmenových známek „A“ = 16 Kč)

„A“ - parní lokomotiva „Sedma“; kat. č. 931

„A“ - ozubnicová lokomotiva; kat. č. 932

Rozměr známkového obrazu: 50 x 29 mm

Rozměry sešitku: 122 x 79 mm

Výtvarný návrh: Petr Ptáček

Druh tisku: plnobarevný OF; Tisk: PTC Praha

Tisková forma: 4x (4x 2 známky)

Náklad: 220.000 sešitků (prvotní náklad)

Rytec FDC: Václav Fajt

FDC: OTp v barvě tmavě modré (obě FDC)

Tisk: PTC Praha; Náklad: 3 800 sérií

Zobrazování technických památek na našich poštovních známkách má už tradici. Ne vždy se ale podaří, aby téma tak dobře souznělo s výročím připomínaným nadšenci i oslovujícím širokou veřejnost, jako v případě nového sešitku s dvojitými historickými lokomotiv. V podhorské obci Kořenov v polovině června příznivci železniční dopravy slavili sté narozeniny parní lokomotivy číslo 354.7152 (tak byla ale označena až v roce 1925), vyrobené v roce 1917 První českomoravskou továrnou na stroje v Praze. Podle čísla konstrukční skupiny (první za desetinnou tečkou) byly tyto lokomotivy neformálně nazývány stručně *Sedma* a podle

jejich neobvyčejného rozšíření na mnoha tratích přezdívány láskyplně *Všudybylka*. V letech 1909-17 jich bylo vyrobeno bezmála čtyři sta, z nich 152 jezdilo v nově vzniklé Republice československé. Sepětí železnice s poštovní přepravou na oslavě symbolizoval původní vagon vlakové pošty z roku 1941 s expozicí dějin tohoto způsobu přepravy – kterou už odnesl čas. Otevřeno měla i zdejší Výtopna a v ní umístěné Muzeum ozubnicové dráhy. Návštěvníci se mohli svězt hned třemi historickými dopravními prostředky – vláčkem, tramvají a autobusem.

Se zdejší ozubnicovou tratí je spojena lokomotiva na druhé známce, dodaná v roce 1961 z Rakouska ve čtyřech exemplářích pro dvě tratě v Československu. Pro jejich mimořádně velké převýšení tu nemohly trvale jezdit běžné lokomotivy a pro tak malou zakázku nebylo ekonomické vyvíjet a vyrábět ozubnicové lokomotivy vlastní, a tak byly zakoupeny v zahraničí. Šlo o první motorové ozubnicové lokomotivy na světě, jejich předchůdkyně poháněla ještě pára. Dvojice dodaná na Slovensko se v tamních podmínkách neosvědčila, byla pro převedena do Tanvaldu, kde po bezmála tři desetiletí jezdily všechny čtyři; podle místa původu získaly přezdívku *Rakušanka*. Dvě z nich byly po roce 1993 opraveny a nyní příležitostně jezdí po Tanvaldské dráze.

Vydání obou známek bylo pro milovníky historické železnice a kořenovské Muzeum ozubnicové dráhy velkou událostí. V rámci oslav je představili veřejnosti,

známek se symbolem „A“ – odpovídá ceně za vnitrostátní obyčejné posílání – standard do 50 g.
The booklet contains 8 postage stamps identified with the letter „A“ – corresponding to the price of Ordinary Letter – Standard up to 50 g in domestic service.

Adresa pro objednávky/Address for orders:
Česká pošta, s.p.
Služby klientským, Nákladní 29,
CZ-360 02 Depo Karlův Vary 70;
e-mail: listebne.kv@cpo.cz;
www.ceskaposta.cz

© Petr Ptáček, 2017
© Česká pošta, s.p., 2017

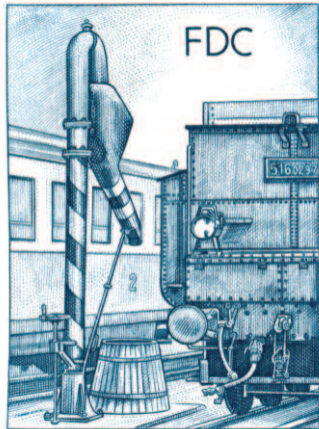
výjimečných případech a mimo alpské země jich v Evropě mnoho nenalezeme. Jedná ozubnicová železnice v České republice byla otevřena roku 1902 a slaví tak své 115. narozeniny. Před 55 lety byla dokončena její velká rekonstrukce, v rámci které byly původní parní lokomotivy řady 404.0 vystřídány novými diesellovými ozubnicovými lokomotivami řady T 426.0. Čtyři kusy moderních lokomotiv postavily pro ČSD roku 1961 v lokomotivě ŠGP ve Floridsdorfu u Vídně, stejná lokomotivová výroba o 60 let dříve i původní parní zubačky. Po skončení pravidelného ozubnicového provozu v roce 1988 byly zachovány dvě lokomotivy. Oba stroje udržují v provozuschopném stavu dobrovolníci ze zapsaného spolku Zubačka, lokomotivu T 426.001 mají zapůjčenu z podnikové sbírky ČD a.s. a lokomotivu T 426.003 přímo vlastní. Ozubnicová trať je od roku 1992 zapsána na seznamu kulturních památek ČR.

Mezi parními lokomotivami se vždy těšily hlavní pozornosti rychlíkové stroje, které byly chloubou jednotlivých železničních správ. Stranou zájmu veřejnosti proto často zůstávají lokomotivy, které dobře a věrně sloužily železniční dopravě po mnoho desetiletí. Mezi tyto hrdinky vřadních dní patřily i lokomotivy původní rakouské řady 429 kS18, kterých bylo v letech 1909-1917 postaveno ve třech sériích 380 kusů. Autorem lokomotiv je Karl Göblsdorf, nejvýznamnější rakouský lokomotivní konstruktér. ČSD převzaly po I. světové válce celkem 152 lokomotiv a označily je řadou 354.7. Během let prošly částečnými rekonstrukcemi a z osobní dopravy byly vyřazovány po více než půlstoletí služby, poslední v roce 1970. Jedinou zachovalou lokomotivu je 354.7152, která byla postavena roku 1917 v První českomoravské továrně na stroje v Praze (později CKD). V roce 2017 lokomotiva slaví 100. narozeniny a díky starostlivosti členů Klubu historie kolejové dopravy Praha je v plně provozuschopném stavu.

SVĚT NA KOLEJÍCH

KOŘENOV

7. 6. 2017

KOŘENOV

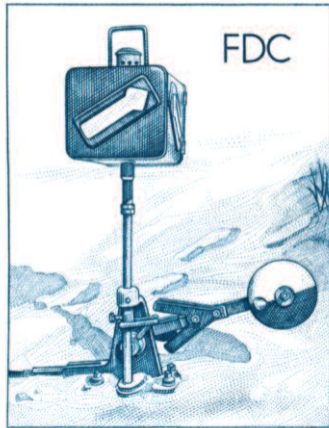

7. 6. 2017

připravili s nimi upomínkové materiály a uspořádali autogramiádu jejich autora Petra Ptáčka.

Železniční motivy jsou využity i v kresebné výzdobě obou obálek dne vydání, jejichž návrhy převedl do rytiny Václav Fajt. Učinil to robustně, jak se na historickou železnici sluší. Stejná tematika je v obou razítcích, potěšitelné je, že jako domicil byl vhodně zvolen Kořenov.

Na první straně destiček sešitku jsou

vyobrazeny obě historické lokomotivy, na čtvrté straně je doprovodný text. Stručně shrnuto: Zdařilé!

FB